

ELŐFIZETÉS

BELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... .. 960 Le
Fél évre ... .. 480 Le
Negyed évre ... .. 240 Le
Havonta ... .. 30 Le

Hirdetések díjazás szerke

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Értékesítésben 50 banival több

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP,

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Szerkesztőség:
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal:
Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Fegele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
Sürgőnycim: Közlöny, Arad.
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.
Megjelenik naponta reggel.

Jajkiáltás.

Arad magyar színészei már a szezon legelején nehézségekkel küzd. Mint minden más vállalat, a színház is megérzi a dekonjunktúra fojtogatását, amely a súlyos gazdasági krízis velejárója. „A közönség gondokkal küzd, nincs kedve és pénze szórakozni” — mondják azok, akik gazdasági nézőpontból kezelik a színházat. Igen ám, csak hogy a színház nemcsak üzlet, hanem az az egyetlen fórum, amelyről kisebbségi magyar nyelvünk egyenesen a közönség szívéhez szólhat. Utolsó mentővára a kisebbségi sorsra került magyarságnak és ha ezt nem tudjuk fentartani, összeomlik fejünk felett a magyar nyelv szószeke. Nem szabad tehát a színészetet, mint az igazgatók száz-százalékos vállalkozását elkönyvelni: közös magyar érdek, hogy a színház fennmaradjon.

Az illetékes faktoroknak tehát kötelességük, hogy az aradi színházat keresztülsegítsék a válság nehéz napjain. Elsősorban feladatuk ez a városnak, amely annak idején meg is ígérte, hogy segíteni fog a magyar színészetnek. Most itt az ideje, hogy Nagyvárad példájára nyíjon engedje át a színházat és adjon fűtést, világítást a direktornak. A másik illetékes faktor, az aradi magyarság közülete ma impozáns módon adta tanújelét annak, hogy szíven viseli a magyar színészet sorsát és nagy, eredményesnek ígérkező akciót kezdett a színház érdekében.

Természetes, hogy a színgazgatóknak is azon kell lennie, hogy kitűnő repertoárral, pompásan pergő előadásokkal, fényes és elsőrangú kiállításal vonzza a színházba a közönséget. Mert be kell látnia az igazgatóknak is, hogy jótékonytársasági akcióval fenn lehet tartani, mondjuk egy kórházat, de hogy egy színház reuzáljon ahhoz elsősorban az kell, hogy a közönség meg is szeresse a színházat, amely minden igényét kielégíti.

Hisszük, hogy a mai naptól az aradi magyar közönség kibontakozik ebből az átmeneti természetű közönyéből és ez a lelkes, szép megmozdulás olyan tömeget is a színház felé fog vonzani, melyek eddig távolmaradtak Thália templomától. És ha ez a nagy és új tömeg jó előadást, kellemes szórakozást talál, akkor a színháznak és vele együtt a magyar színháskultúrának nem lesz veszélye semmilyen formából jövő befolyásos támogatásra.

Uccai harcok a Mussolini-merénylet miatt.

Fascisták véres közelharca a karhatalommal. — Az összes német lapokat betiltották. — Összeesküvés eredménye a duce elleni merénylet.

(Róma, november 3.) A Mussolini ellen elkövetett merénylet egész Olaszországban olyan izgalmat keltett, hogy még ma is annak hatása alatt áll az ország minden lakosa. A megölt merénylő családjának házárt carabinieri őrzik, mert állandóan nagy tömeg gyülekezik a házat környező utcákban és csak nagy nehézséggel sikerül meggátolni a tömeget abban, hogy az öreg Zamboni házáat megtámadja, aki a reakciós katolikus körökhöz tartozik és a legjobban csodálkozik fia cselekedete fölött. Ilyen Zamboni, a merénylő az apja nyomdájában dolgozott és a fascista körökhöz tartozott, bátyja pedig katonai szolgálatot teljesít, aki öccse tettének hallatára elájult. Fascista körökben azt hiszik, hogy összeesküvést szerveztek a duce ellen és a fascizmust is komoly veszély fenyegeti. Ezért halált követelnek mindenkire, aki megkísérli a merényletet Mussolini ellen. A merényletet szervezésével a nemzetközi fináncpolitikát, a szabadkőműveseket és a szociáldemokratákat vádolják. A fascista párt legfőbb tanácsát november tizenötödikére összehívták és akkor szigorú rendszabályokat léptettek életbe.

Az egész országban nagy tüntetések voltak az ellenzék ellen és az több helyen véres összetűzést okozott. A Corriera della Sera azonban csak ma reggeli számában számolhatott be részletesen a hétfő esti génuai tüntetésekről, amelyekről a lapok eddig a belügyminisztérium utasítása következtében semmit sem közölhettek. A Mussolini elleni merénylet hírére hat ezer főnyi közönség gyűlt össze a városháza előtt és ott a szónokok a bosszúról tartottak élshangú beszédeket. A tömeg ezután a szociálista lapok kiadóhivatalai elé vonult fel, s a Lavoro-nak a nyomdáját szétrombolta, a szerkesztőségét pedig felgyújtotta. A tüntetők csak úgy közelíthették meg a Lavoro lángban álló épületét, hogy belátooltak a tömegbe és eközben köbber életveszélyes sérüléseket szenvedtek. A fascisták a tüntetőket vetették magukat és összeverekedtek velük. A rendet két carabinieri század állította helyre. A tömeg ezután megostromolta Rossi volt szociálista képviselő lakását, a tölgyfakaput bedöntötték és mire az időközben megjelent karhatalom: két század rendőr, négy század carabinieri

és a vármőség helyreállította a rendet, addigra Rossi családjának tagjait véresre verték. A tömeg nem osztott szét ekkor sem és a carabinieri erre sortűzet adtak. Az első sortűz három embert megölt és tizennygyet súlyosan megsebesített. A fascisták revolyerekkel viszonozták a sortűzetet. A közelharokban egy carabinieri és két asszony elesett. Genuában elrendelték az ostromállapotot. Palermóban, valamint Sziciliában és Dél-Tirolban tegnap egyetlen lap nem jelent meg. Innsbrucki jelen

és szertart a városi prefektus három német betilapot betiltott.

Mussolini megmenekülése alkalmából egy Olaszországból, mint külföldről rengeteg gratulációs táviratot kapott. Chamberlain angol külügyminiszter, Poincaré francia külügyminiszter, Briand francia külügyminiszter, a svájci szövetségi elnök, Seydewitz osztrák kancellár, Horthy Miklós magyar kormányzó és a magyar egységspárt nevében Almásy László ügyvezető elnök küldöttek üdvözlő sürgönyöket.

Ferdinánd bolgár exkirály a trónra törekszik

Komoly akció indult meg Ferdinánd visszahívása érdekében.

(Belgrád, november 3.) A Politika című lap legutóbbi száma érdekes leleplezéseket közöl Bulgária új orientációjáról. Egy volt bolgár képviselő, aki Jugoszláviába menekült, informálta a lap tudósítóját a bolgár helyzetről. Ezek szerint Ferdinánd exkirály nagy prouandánát fejt ki visszatérése érdekében és tárgyalásba kezdett az agrárpárttal, hogy ezt a tervét

megvalósítsa. Októberi volt földművelésügyi miniszter s Markov, a kamara elnöke nemrég Berlinben voltak, ahol tárgyaltak Ciril herceggel, Radoszlavov volt miniszterelnökkel, majd Ferdinánddal is, aki rendelkezésükre bocsátotta a terv megvalósításához szükséges anyagi eszközöket. A lap szerint a Liagseff kormány rokonszenvenyek ezekkel a tervvel.

Novemberben megalakul Aradváros tanácsa

Angel István dr. nyilatkozata a ma érkezett miniszteri táviratról.

(Saját tudósítónkból.) Körülbelül két hónappal ezelőtt, pontosan szeptember 12-én történt a községi választás Aradon. Az aktákat a belügyminisztériumhoz küldötték fel jóváhagyás végett, azonban a mai napig a tanács összehívása nem történt meg. A tanácsról a legkülönbözőbb hírek kerültek forgalomba és már-már bizonytalanság uralkodott még a városházára is a tanács sorsára vonatkozólag. A bizonytalanságnak egy ma érkezett belügyminiszteri távirat vetett véget. A belügyminisztérium táviratilag kérte a megyei prefekturát, hogy terjessze fel a hivatalból kinevezendő tagok névsorát és Boneu Vazul prefektus a névsor jóváhagyását jelző távirat után azonnal hívja össze a városi tanácsot. A tanács alakuló ülését ugyanis legkésőbb november hónap végéig meg kell tartani. A távirat nyomán megtörténtek a szükséges intézkedések és valószínű, hogy három-négy héten belül választott polgármester és rendes tanács vezeteli Arad város ügyeit.

A távirat nyomán beszélgetést folytattunk Angel István dr. az interimar bizottság elnökével, aki a következőket mondotta:

— Igen fontos hír ez a városra nézve, mert sok sürgős és fontos beendő van, amelyet csak a tanács hajthat végre. Így elsősorban a jövő évi költségvetés összeállítása, azután a beruházásokra szükséges külföldi kölcsön felvétele, amelyre, vonatkozólag már a felosztott tanács is folytatott tárgyalásokat. Sürgős még a közlekedés kérdésének rendezése, mert el lehetünk arra készülve, hogy egyik-napról a másikra betiltják a kisvasutat és Aradon megáll a közúti forgalom.

— Örülök az új tanács összehívásának, mert megszűnik az eddig uralkodott bizonytalanság és nyugtalanság Arad város polgársága körében. Az interimar bizottság a hátralevő időben is folytatja rendesen működését. Mint ma jelentettem Butoiu vezérfelügyelőnek, kénytelenek vagyunk előkészíteni a jövő évi költségvetést, mert ellenkező esetben megtörténhetik, hogy január 1-ig nem készülnek el vele és ex-lex áll be az aradi városházán. Tehát folytatjuk lelkiismeretesen működésünket és várjuk az új tanács megalakulását.

Autogrammokért ostromolják Rabindranath Tagorét.

Az indiai böles érdekes életmódot folytatott a magyar fővárosban.

(Budapest, nov. 3.) Tudósítónk távirati jelentése alapján megírtuk ma, hogy a világhírű indiai böles, Rabindranath Tagore egészségének helyreállítása érdekében elhagyta a magyar fővárost, s Balatonfüredre utazott, a hol nyolc-tíz napos kúrát tart. — Budapesti tudósítónk most érdekes részleteket közöl Tagore budapesti tartózkodásáról. A távirat elmondja, hogy az ősz költőt közvetlenül elutazása előtt mintegy kétezren keresték fel, akik közül a legelőbben autogrammot akartak, amit kaptak is. Tagore agilis titkárnője, a szöke berlini bárónő, minden látogatóról referál, mert Tagore így kívánja. Mindenkinél nála kell hagyni a tárgyat, amelyre az autogrammot kívánja és Tagore aposztrófiákkal naponként két-három óra hosszat autogrammot ír. Másnap azután mindenki szépen elviheti az autogrammot. Tagore megérkezése óta több mint harminc különböző fotóművész, fotóriporter fényképezte minden oldalról és több mint kétszázszor kellett barátságos arcot vágnia. Vannak fiatal hölgyimádók is, akik határozottan erőszakoskodnak azért, hogy ne csak a kezén, hanem a szakálla felett, a homlokán is megcsókolhassák, amit természetesen nem sikerül egy esetben sem.

Tagore rengeteg virágot kapott. Szereti a virágokat és különösen azokat, amelyeknek kék a színük. És fél a virágok haladásától. Naponta többször öntözti őket és valósággal lehangolt, ha egy-egy virágja hervadni kezd. Ilyenkor aztán gyorsan frissel cserélik ki őket. Tagore különben nagyon korán kel. Alig hajnalodik, már talpon van és balkonjáról hosszasan elnézi az alvó várost, amelynek szépségeivel alig tud be telni. Őt óra tájban kezd autogrammokot írni és ezzel van elfoglalva egészen fél nyolcig, amikor egyszerű reggelijét elfogyasztja. Tagore kávét, vaját, mézet vagy tejet reggelizik és ha frissnek érzi magát, akkor utána kedélyesen elbeszélget Mahalanobis tanárral és leányával. Ha ellenben fáradtan ébredt, akkor nem szól senkinek egy szót se, elzárkózik s magában medítál impresszióin. Dél előtt rendszerint nem megy sehova. Minden szabad idejét olvasással tölti, legtöbbször ismert európai írókat olvas angol fordításban. Rengeteg könyvet vásárolt, saját költeményeinek minden nyelvű fordítását tanulmányozza, annak ellenére, hogy angolon kívül más nyelven nem ért. Tizenegy órakor minden nap fürdőt vesz. Pontban tizenkét órakor kell neki szervirozni az ebédet. — Tagore szereti a paprikás ételket. Rendszerint húsleves, szárnyas, főzelék, deszert s gyümölcs a menüje. Tagore ebéd után feltétlen csendet követel. Ilyenkor bezárkózik szobájába és családjának él. Velük beszélget élményeiről, impresszióiról. Nyilvános szereplése délután fél ötkor kezdődik meg ismét. Ekkor teázik Tagore, amely után ismét látogatókat fogad vagy dolgozik, olvas este hét óráig. Vacsorája nagyon egyszerű és nagyon könnyű. Napi programját ezzel az aktussal zárja

le. Sok ajándékkal kedveskedtek neki tartózkodása alatt Tagorénak, de a legnagyobb örömet egy díszes kivitelű magyar ködmönnel szereztek neki, amelyet hazavisz Indiába, az unokáinak.

Tagorét Konstantinápolyba is hívják, ahova kedve volna menni, de lehet, hogy mégis Páris felé fogja venni az útját Budapestről, illetve Balatonfüredről, kurájának befejezése után.

Cantacuzinó hercegnő levelet írt Aradnak

Intellektuelek Egyesülete alakult Romániában.

(Saját tudósítónktól.) Az egyetemes emberi kultúra propagálása érdekében nemrégiben igen érdekes mozgalom indult meg Európaszerte. Az intellektuális társadalom, hogy a mai erkölcsi zűrzavar káoszából kimentse a civilizációt, az egész világon akciót indított egy intellektuális szövetség létrehozása céljából. Európa államaiban egymásután talált visszhangra: megmenteni a civilizált lelkeket és felvilágosítani a sötétben tévelygőket!

Romániában a napokban alakult meg az országos intellektuális szövetséget gyámolító bizottság, amelynek tiszteletbeli elnökül tisztelettel Öfelsége Mária királyné vállalta és védnökei a felső tízezer előkelő hölgyein kívül Miron Cristea patriarka, Suciu metropolita, valamint a politika és pénzügyvilág reprezentatív személyiségei lettek.

Leépítik Aradváros tisztviselőkarát.

Csökkentik a városi tisztviselők létszámát.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi városházán már hosszú hónapok óta kísért egy szó, amely valósággal rémülettel tölti el a még nem véglegesített kistisztviselők szívet. Ez a rém, amely már végigszárgulított minden gazdasági faktoron, vállalkozáson és most az aradi városházára került: a leépítés. Ma újra elhangzott ez a szó a városháza tanácsstermében és most már bizonyossá válik, hogy az aradi városházán a jövő évi költségvetés összeállításánál valóra is váltják a leépítés elvét.

Az interimar bizottság mai ülésén Miclosi Emil dr. javaslatot terjesztett elő, amely szerint a szolgálati főnökök gyűljenek össze megbeszélésre, hogy a jövő évi szolgálati beosztásra vonatkozólag konkrét indítványt dolgozzanak ki. A jelenlegi szolgálati beosztás nem jó és a jövő költségvetést

A szövetség végrehajtó bizottságának tagjai ugyancsak ismert politikusok, mecénások és jótevékenységűekről ismert főúri hölgyek lettek. A kultúra szolgálatába állott alakulás a *Romániai Intellektuelek Egyesülete* cím alatt kezdte meg országos akcióját, amely célból most egy felhívást bocsátott ki. Az egyesületnek mindenki tagja lehet, aki szíven viseli az emberi haladás sorsát s aki törvényszerű szükségnek érzi a mai ember méltóságának megfelelő piedesztálra való emelését. A beiratkozási szándék irásbani közlendő az egyesülettel, amelynek Bucuresti, Str. Paris No. 1. alatt van a központi irodája. A propaganda-bizottság elnöknője Cantacuzino hercegasszony, aki — mint ismeretes — magyar nőegyletek egyesülésének

ségvetést évben újat kell teremteni.

Angel István dr. kijelentette, hogy már folyamatban van az új beosztás megállapítása, amely jóváhagyás végett az interimar bizottság elé kerül. Egyben egy másik fontos kérdést óhajt ezzel egyetemben megvilágítani. A városi tisztviselők fizetésemelésének kiszámításánál nyilvánvaló lett az a tény, hogy a város nem képes megadni tisztviselőinek a miniszterium által megállapított emelést. Oka az, hogy Arad városnak tulajdonképpen a tisztviselője. Végre kell tehát most hajtani azt, amit mindenki már elvégzett: a leépítést. A tisztviselő létszámot csökkenteni kell és a megmaradtaknak tisztességes megélhetést biztosítani. Ezzel kapcsolatban megcsinálják majd az új szolgálati beosztást is. A bizottság tudomásul vette az elnök előterjesztését.

Craiovai urileány az aradi bíróság előtt

Akit bűnbevisz a nagy-nagy szerelem. — Sorozatos betörésekért súlyos büntetést mért az elzúllott leányra az aradi törvényszék

(Saját tudósítónktól.) Izgalmas főtárgyalásnak volt színhelye ma délelőtt az aradi törvényszék első szekciójának tárgyalótermében. Egy háromrendbeli betöréses lopással vádolt fiatal nő, Vercic Elena vergődött kétségbeesetten a Büni és Igazság súlyos szavai alatt.

Még az elmúlt év novemberében történt, hogy Vercic Elena egy Cojocar nevű rovatmúltú fiatalemberrel Craiovából Temesvárra érkezett. A temesvári pályaudvaron megismerkedett Radu Péter granicsárörmesterrel, aki megszánta a két teljesen kimerült állapotban és állítólag pénz nélkül lévő embert és megengedte

nekik, hogy az éjszakát az ő szobájában töltsék el. Az örmester még hajnalban eltávozott a lakásáról, ahová este visszatérve, nagy megdöbbenéssel konstataulta, hogy a két éjjeli vendég közel 15 ezer lej értékű ruha- és ágynemű elrablása után eltűnt.

Cojocar és Vercic Elena a lopás után Aradra jöttek át. Itt elfogyott a pénzüik és ekkor beállították Koch Lajos aradi kereskedő üzletébe, ahol átutazó tisztviselőknek adták ki magukat és a sajátuknak mondott lopott tárgyakra 600 lej kölcsönt kértek, hogy visszautazhassanak Craiovába. Koch készséggel állott a

„kárvallott tisztviselők” segítségére és átadta nekik a kért összeget. Annál nagyobb volt aztán a meglepetése, amikor néhány nap múlva a zsigmondházi csendőrök hozták be üzletébe a két „tisztviselőt”. A fiatal párnak ugyanis ez az ágában sem volt visszatérni Craiovába, ellenben szobát béreltek Aradon özv. Ivanovics Ilésnénél. Másnapra azonban innen is megszöktek, természetesen 5000 lej készpénz elrablása után. Aradról Zsigmondházára tették át székhelyüket és ott Ivanov Ilie bolgár kertészről 1000 lejt és egy ezüst órát loptak el. Még mielőtt innen is tovább állhattak volna, Ivanov feljelentése nyomán a zsigmondházi csendőrség elfogta a betörőket és így tudódott ki a másik két betöréses lopás is.

Cojocarnak azonban sikerült még a csendőrségi fogdából megszökni és így csak egyedül Vercic Elenát vonhatta ma felelőségre az aradi törvényszék Balasescu-tanácsa. A csinos fiatal nő kétségbeesetten, zokogva védekezett és ártatlannak vallotta magát, aki kényszeredett helyzetében engedelmességet kedveskedett, Cojocarnak, akiről nem tudta, hogy rovatmúltú. Elmondotta, hogy igen előkelő craiovai családból származik és egy uccai ismeretség folytán került Cojocar hálójába, aki dúsgazdag kereskedőnek adta ki magát és a leányt megszöktette hazairól. Két hónapig vándoroltak, míg teljesen kimerülten, kiéhezve értek Temesvárra. Sirva mondtatta, hogy tiltakozott a további ellen. Cojocar azonban meggyilkolással fenyegette és ezért, de különben nagy nyomoruk miatt is kénytelen volt a Bünihez engedelmessékedni.

A törvényszék azonban nem fogadta el a szerencsétlen fiatal nő védekezését, háromrendbeli betöréses lopás elkövetésében büntetésre ítélték, amelyből azonban a vizsgálati fogságban eltöltött időt, 11 hó és 18 napot kitöltöttnek vettek. Amikor az elnök az ítéletet kihirdette, Vercic Elena a nem várt súlyos büntetés hallatára *felsikoltott és dühösen zuhant végig a padlón.* Kele Sándor dr. a vádolt hivatalból kirendelt védője a súlyos ítélet ellen felebbezést jelentett be.

Erdélybuszonhat millió

kártérítést kapott.

(Bucuresti, november 3.) A pénzügyminiszterium kiküldött bizottsága a következőképpen osztotta fel az Erdély számára megállapított 27 millió kártérítési alapot: Herkulesfürdő 500 ezer, kolozsvári ortodox egyház 500 ezer, balázsfalvi liceum egy millió, brassói Saguna-liccum egy millió, kolozsvári egyetemi klinikák két millió, kolozsvári prefektúra 500 ezer, brassói prefektúra és eimi iskolák 800 ezer, szebeni ortodox egyház 500 ezer, szatmári ortodox egyház 200 ezer, szatmármegyei templomok 500 ezer, lugosi püspökség 600 ezer lej. Az erdélyi alaphoz még fennmaradó rész az internáltak kártalanítására fordítják.

Arad társadalmi az aradi magyar színházért.

Ertekezlet a Magyar Pártban — Könnyítések a színház terhére — Akció a bérletgyűjtésre

(Saját tudósítónktól.) Mai számban megírjuk, hogy Szendrey Mihály színházigazgató levelében fordult a Magyar Párt aradi tagozatának elnökéhez Barabás Bélához, akit arra kért, indítsa akciót a párt keretein belül az aradi magyar színház megmenetése és fentartása érdekében, mert a közönség közönye válságos anyagi helyzetbe sodorta a színház direktióját. Barabás Béla erre mintegy hetven aradi ur címére elküldött körlevélben értekezletre hívta össze azokat, akiknek támogatására és segítségére számíthat. Ma délután fél 6 órakor kezdődött meg az értekezlet, amelyen a meghívottak közül a következők jelentek meg: Kintzig János nyug. főispán, Parecz Béla dr., Nagy Sándor dr., Baross Lajos dr., Széll Lajos dr., Velssov Géza dr., Stauber József, Prohászka László dr., Fodor Gyula bankigazgató, Leölkes Béla vezérigazgató, Salgó Pál vezérigazgató, Kell Rezső nagykereskedő, Vadász Armand dr., Juhász Attila.

Az értekezlet az összehívó Barabás Béla nyitotta meg és felolvasta Szendrey Mihály levelét, amelyben a Magyar Párt erkölcsi és közvetett anyagi támogatását kéri, amely főleg bérletek szerzésében nyilvánulna meg. „A legnagyobb lelkesedéssel és ambícióval telve jöttem Aradra, amely városomhoz szívem minden idege kö: és szomorúan konstátálom már a szezon elején, hogy meghalni jöttem haza...” Kéri az aradi magyarság hivatott szervét, ne engedje a magyar kultúra végvárát, a színházat összeomolni.

A felszólalók sorát Széll Lajos dr. nyitotta meg, aki kifejtette, hogy a segítségnek két praktikus útját látja és pedig: a meglévő terheket könnyíteni és a színház jövedelmét fokozni. A segítség első módja tehát az lenne, ha Szendrey kérvényezné a várostól a színház bérletengedését. Az interimár bizottság már a bérlet kiszabásánál úgy határozott, hogy amennyiben a színház anyagi viszonyai úgy kívánául, hajlandó a színház bérlet szubvenció formájában engedni. Tegye meg tehát Szendrey ezt a lépést és az interimár bizottság magyar tagjai minden erejükkel támogatni fogják és azt hiszi, nem lesz nehéz a bizottság román tagjainak hozzájárulását is megnyerni, mert tudja, hogy a román urak is nagy hajlandóságot mutatnak a kultúra támogatásához.

Stauber József indítványára azután kimondta az értekezlet, hogy az interimár bizottság tagjai mindent elkövetnek az irányban, hogy a színház nemcsak a bérösszeg, hanem a fűtés és világítás nagy terheitől is megkönnyebbültséket, ezzel szemben azonban elvárja Szendreytől, hogy a közönség jogosan megnyilvánuló óhajait figyelembe vegye s olyan előadásokat produkáljon, amellyel megkedvelteti a közönséggel a színházat. Papp Andor, aki Szendrey képviselőjeként jelent meg, kijelenti, hogy az igazgatóság minden lehetőséget elkövet és a jövőben is el fog követni, hogy a köz-

zönség igényeit maradéktalanul kielégítse.

Kintzig János a színház rezsijét túlnagynak találja és kéri az igazgatót, hogy saját körében haszon oda, hogy a kiadások csökkenjenek. Majd Nagy Sándor dr. indítványára elhatározza a bizottság, hogy a színház jövedelmének szaporítása céljából egy bizottságot alakít, amelynek feladata lesz ama jobbmódu magyar családok hajlandóságát megnyerni, akik eddig távol tartották magukat a színházról. Baross Lajos dr. előzetesével mindjárt meg-

Elítéltek egy brutális detektívet

Egy lelkes bántalmazója az aradi törvényszék előtt

(Saját tudósítónktól.) Hivatalos hatalommal való visszaélés és súlyos testi sértés vétsége miatt állított ma vádlottként az aradi törvényszék Balasescu-tanácsa előtt Grigorie Mihály volt pécskai államrendőrségi detektív és Stefan Iuliu közrendőr.

Grigorie detektív az elmúlt télen a pécskai országos vásáron gyanusnak találta és leigazolatta Iuga Lőrinc magulicai görög keleti lelkeszt. A polgári öltözékben levő pap tiltakozott a detektív eljárása ellen, akivel közölte, hogy almát hozott eladni a pécskai vásárra, iratait azonban otthon felelte. Annak dacára, hogy a lelkeszt állításában több magulicai parasztember is igazolta. Grigorie detektív előszólította Stefan Iuliu

is alakították ezt a bizottságot, amelynek tagjai lettek: Prohászka László dr., Leölkes Béla, Kell Rezső és Juhász Attila. Barabás Béla dr. elnök megállapítja végül, hogy a Magyar Párt vezetőségében meg van a jószándék a magyar színész támogatására és ezt a mai értekezleten be is bizonyították. Most már a színház igazgatóságán van a sor, hogy a párt eredményesnek ígérkező akcióját maga is támogassa azzal, hogy minden igényeket kielégítő előadásokat produkál.

közrendőrt és a rendőrségre állította elő Iuga lelkeszt. Az igazgatónak meghurcolt pap a rendőrségen ismét tiltakozott a detektív önkényes eljárása ellen, mire brutális eljárást kezdtek és a detektív a rendőr segítségével súlyosan megszeverte a szerencsétlen lelkeszt, aki természetesen feljelentést tett bántalmazói ellen.

Az ügyben ma tartott főtárgyalást az aradi törvényszék, amely azonban csak hivatalos hatalommal való visszaélés büntetésében mondotta ki bűnösnek a két alkalmazottat s ezért Grigorie Mihály volt detektívet 20 napi elzárásra és Stefan Iuliu közrendőrt 2000 lei pénzbüntetésre ítélték. A vádló és a vádlottak felebezést jelentettek be az ítélet ellen.

Kettős szerelmi dráma egy bucurestii szállóban

A szülők elleneztek a fiatalok szerelmét, akik a halálba próbálták menekülni.

(Bucuresti, november 3.) A főváros egyik előkelő szállójában, a Hotel Lyric 67-es számú szobájában megrendítő kettős szerelmi dráma játszódott le az elmúlt éjjel. Hermann Blanc 21 éves fiatal magánhivatalnok két revolverlövéllyel megsebesítette kedvesét, Maria Ionescu 22 éves hivatalnokleányt, azután öngyilkosságot követett el.

Hermann Blanc magánhivatalnok mintegy két évvel ezelőtt ismerkedett meg Ionescu Mariával, aki iránt mélyszéles szerelmre gyulladt. A leány sem idegenkedett a fiatalembertől s sűrű találkozásaikból a romantika minden édességével megáldott szerelm fejlődött ki. A leány szülei azonban ellene voltak a fiatalok érzelmeinek s emiatt a szerelmesek hetenként csak egyszer, akkor is titokban találkozhattak. Legutoljára tegnap este találkoztak a fiatalok, akik elhatározták, hogy a fiatalember huszonegyedik születésnapja alkalmából görbe napot csinálnak. A szerelmes pár előbb egy vendéglőbe tért be, ahol záróórát mulatoztak, majd utána kisebb korcsmák következtek. Hajnali öt órakor, épen a Hotel Lyric előtt elhaladva, a fiatalember azt ajánlotta a leánynak, hogy miután már ugyanis együtt töltötték el az éjszakát s az ebből származó szülői kellemetlenséget úgy sem tudja elkerülni, béreljenek szobát a

szállóban és aludják ki ott mámorukat, reggel aztán majd találjanak valami elfogadható kifogást a leány kimaradására.

Ionescu Maria beleegyezett a fiu kívánságába és mámorosan, halkán dalolva lépte át a szállószoba küszöbét. A fiatalokat kifárasztotta a szokatlan mulatozás s ezért hamarosan elnyomta őket az álom. Kis idő múlva azonban a fiatalember felébredt. Leugrott az ágyról és a székre helyezett felöltőjének zsebében kezdett kotorászni. A leány is felébredt az okozott zajra és ekkor megdöbbenve látta, hogy a fiu egy revolvert vesz elő és még mielőtt védekezhetett volna, kétszer rásütötte a revolvert. Az egyik golyó a leány arcát roncsolta szét, a másik mellébe furódott. A fiu föléje hajolt és abban a hiszemben, hogy a leány már meghalt, szívéhez nyomta a revolver csőjét és megnyomta a ravaszt.

A lövések zajára elösziető hotel-személyzet mindkettőjüket vészenfagyva találta. A szomorú esetről nyomban értesítették a mentőket, akik a halálbasiető fiatal szerelmeseket a kórházba szállították be. A fiatalember azonban még utközben kiszenvedett, míg a leányt a gyors orvosi beavatkozás következtében valószínűleg sikerül megmenteni az életnek.

A súlyosan sebesült Ionescu Maria a déli órákban eszméletre

térve, kijelentette az újságíróknak, hogy nagyon szerette Blanc Hermann és hónapokkal ezelőtt határozta el az öngyilkosságot, később azonban letettek erről. Valószínűnek tartja, hogy a fiatalember még mindig ittas állapotban volt, amikor felébredve, a halálra gondolt. Nem sajnálja a történeteket és abban a hiszemben, hogy szerelmese is csak megsebesült, kijelentette, hogy ezután minden szülői ellenvetés ellenére követni fogja kedvesét. Egy ápolónő erre a kijelentésére elég tapintatlanul megjegyezte, hogy erre aligha lesz már szükség. A szerencsétlen leány megértette a megjegyzés értelmét és felsikoltva, eszméletlenül állapotban hanyatlott vissza párnáira. A kórház igazgatósága nyomban elbocsátotta az ügyetlen ápolónőt s a legszigorubb felügyeletet rendelte el, nehogy a leány eszméletre térve, kárt tegyen önmagában.

Esküvő a börtönben.

A halálraítelt házassága.

(Budapest, november 3.) A szolnoki ügyészség tegnap engedélyt adott, hogy Busai János, egy halálraítelt husz éves nap számos a börtönben feleségül vehesse Szászko Erzsébetet, akiől gyermeke született. Busai ez év elején meggyilkolta Kunszentmártonban özvegy Hegedüs Imréné és szép 17 éves unokáját, majd lakásukat kirabolta. A rablói kosságot azért követte el, hogy kedvesét, akit most feleségül vette, elvehesse. A szertartás után az ügyészség külön engedélyvel beszelgetett az új pár, majd az asszony kis csecsemőjével a karján, hazament. Busai egyébként az ítéletábla is halálraítelte.

Kioszkok

a fabódék helyett Aradon

Érdekes interpelláció a városi interimár bizottság ülésén.

(Saját tudósítónktól.) Az interimár bizottság mai ülésén Micles Emil dr. igen érdekes ügyben interpellált. Kijelentette, hogy a várost szinte elcsúfítják azok a fabódék, amelyek a város területén sorjában állanak. Módot kell találni arra, hogy ezeket a bódékat eltüntessék Arad uccáiról és tereiről és helyettük a modern kornak és városszépészeti szempontoknak megfelelő cemenből felépített csinos kioszkok állítsanak fel. Az interpellációra Azgel István dr. elnök azt a felvilágosítást adta, hogy a bódéknak bármikor visszavonható engedélyük van. Javasolja, hogy Pociolanu János szolgálati főnök állítson össze kimutatást a város területén levő fabódékról és az interimár bizottság azután ha áron ez ügyben. Miclea Sever dr. ezzel szemben leszögezi, hogy nem lehet azokat a szegény embereket egyik napról a másikra kidobni bódéjukból és megfosztani kereseti lehetőségükről. A város — temesvári mintára — éni se fel maga a kioszkokat és adja ki a jelenlegi bérlőknek bérbe. A bizottság végül is úgy határozott, hogy elrendeli elsősorban a kimutatás elkészítését, ennek birtokában tanulmányozni fogja a kérdést és csak azután hoz végleges határozatot.

Nagy bucaresti-i cég

összeomlása.

A Missir-cég fizetési nehézségekkel küzdök.

(Bucuresti, nov. 3.) A súlyos gazdasági krízis napról-napra szedi állóságait a kereskedelem világából. Nemrégiben történt, hogy a hatalmas alapítókével és az országban 20 fióküzlettel rendelkező An Printemps de Bucuresti (Missir V. és Fiai) cég a nehéz üzletmenetel következtében több vidéki fióküzletét is és így többek között az aradit is felosztatni volt kénytelen. Most az anvaház alant inogtak meg. Az ilfovi törvényszékhez beadott kérvényében a cég hat havi fizetési haladékot kért adósságának kiegyenlítésére. A cég tartozása meghaladja a 116 millió lejt, az összegnek azonban bőséges fedezete van, amennyiben a cég aktívái a jelen pillanatban a 160 millió lejt közelítik meg. A törvényszék megadta a kért fizetési haladékot.

Zsaroló urifiu.

Letartóztaták egy budapesti előkelő család újn sarját.

(Budapest, nov. 3.) A budapesti rendőrség egy előkelő család megmentő fiát vette ma őrizetbe, aki meg akarta zsarolni dr. Jiraszek Ferenonét, egy miniszteri titkár elváltan élő felségét. Az előkelő fiatal ember maga is magas állami funkciót betöltő tisztviselő, aki igen nagy hivatalnak a főnöke és ezernyi ember sorsa függ tőle. Az elegáns fiatal ember megjelent Jiraszeknél és dr. Lembey Zoltán néven mutatkozott be, s elmondotta, hogy egy éteremben ebédel, ahol a mellette levő asztalnál Jiraszeknél igen kompromittáló dolgokat beszéltek, amelyek miatt bünvádi fejelentést is akarnak tenni. Jiraszekné nagyon megijedt és megkérte az állítólagos Lembeyt, hogy keresse fel közelben lakó ismerősét. Landsberger bankárt, s neki is mondja el a hallottakat. Landsberger Ernő azonnal tisztában volt vele, hogy csalóval van dolga, de azért megkérte Lembeyt, hogy nyomozza ki az illetőket. Lembey néhány nap múlva ismét jelentkezett és akkor a bankárnak azt mondta, hogy a társaság egyik tagja egy újságíró volt, aki már meg is írta a dolgokat Jiraszekné ellen, amit már ki is szedtek a nyomdában és az rövidesen meg is fog jelenni. A dolgot azonban, tekintettel arra, hogy az újságíró szegény és családos ember, öt millió koronával el lehet intézni. A bankár szívesen belement a dologba, de közben értesítette a rendőrséget, ahonnan egy detektív jött ki és ő ment el az öt millió koronáról kiállított csekkkel Lembey elegánsan berendezett albérleti lakására. — Lembeynek eleinte nem tetszett, hogy nem készpénzt kapott, de aztán a csekket is elfogadta, mire a detektív felfedte kilétét és az áll-Lembeyt bevitte a rendőrségre, ahol éppen családjára való tekintettel nagy titokban tartják a zsaroló fiatal ember igazi nevét.

— Pénzhamisító feldmüvesek. Bucurestiből jelentik: A piatra nemzeti sziguranca tegnap letartóztatva Constantie Nicolae és Flore Vasile prosteni-i földműveseket, akik lakásukon 20 lejes bankjegyeket hamisítottak.

Feleségek párharca az aradi temetőben.

Asszonyok találkozása az elhunyt férj sirjánál.

(Saját tudósítónktól.) Botrányos, rendkívül kínos jelenet zavarta meg Aradon Halottak napján a temetői csendet. A temető egyik sirjánál, amelyben egy, másfél évvel ezelőtt elhunyt ismertnevű tisztviselő teteme nyugszik, két elegánsan öltözött ur-asszony veszekedett és szidalmazta egymást. A megdöbbentő, nagy feltűnést keltő kegyeletsértő incidensnek előzménye igen érdekesek.

A köztestviselő nős volt már, amikor megismerkedett egy aradi urileánnyal, akibe beleszeretett. A szerelem mindinkább nőtt, míg végre a tisztviselő elvált feleségétől és nemsokára a válás kimondása után feleségül vette a leányt. Az elvált feleség azonban sohasem szűnt meg szeretni volt férjét és amikor a tisztviselő másfél évvel ezelőtt meghalt, ő is mélyen gyászolta. Tegnap a tisztviselő

szülő özvegye a temetőbe ment, hogy elhált ura sirjára koszorút helyezzen. Amikor a sírhoz érkezett, legnagyobb meglepetésére ott találta az elvált feleséget, aki éppen ugyancsak koszorút helyezett a sirra. Lelkében fellángolt a féltékenység, amely még a sírgödörnél sem ér véget, levette a koszorút a sírról, visszadobta az elvált feleségnek és távozásra szólította fel. Ez természetesen nem ment olyan simán s így néhány perc alatt hangos volt a környék. A két asszony szóharcától. A közelben állók megbotránykozással figyelték a jelenetet, amely nemsokára véget ért az elvált feleség távozásával. És az, aki mindennek oka volt, némán feküdt néhány méternyi mélységben, a föld jótékony ölében, ahova nem hatol el semmiféle földi érzés, szerelem, vágyódás, féltékenység, vagy veszekedő asszonyok lármája...

Reinitz Jakabot elvitték a fegyházba.

Nagyenyedre szállították a jogerősen elítélt szatmári kereskedőt.

(Szatmár, nov. 3.) Elszállították Szatmárról, még pedig a nagy enyedi fegyházba Reinitz Jakab, az életfogytiglani fegyházra ítélt tömeggyilkost. Reinitz az utolsó percig nem tudta, hogy elviszik Szatmárról. Elszállítása előtti este még megkérte Bota fogház-igazgatót, hogy fiússzen be cellájába, mert fázik. Másnap reggel tudta meg, hogy viszik Nagyenyedre. Elsápadt, majd megadásal készülődött az utra. Amikor feltették kezére és lábára a bilincseket, elkésereidve kérdezte:

— Igazgató ur, mire való ez. Hát olyan rossz ember voltam, hogy így kell velem bánni. Hát meg akarok én szólni?

Megmagyarázták, hogy ez a szabály és ... pontban nyolc órakor feltették Reinitzot a fogház szekerére és vitték a vasút felé. A kocsni mellett haladt egyik védője, ifj. Borgida Lajos, aki azonban nemsokára előrehajtatott. Idegesen mondta:

— Nem bírom ezt a temetést, ahol a halott él.

A menet végül a vasútra ért. Ott várta már őket az elítélt 14 éves kislia, aki utra való élelmiszert hozott apjának. A család többi tagja nem jött ki, az eddigi szenvedések nagyon megviselték idegeiket.

Az állomáson már készen állott a páncélvonat, hogy Reinitzot Nagyenyedre szállítsa. Banciu főnök átveszi a foglyot, megmagyaráztatja a védővel, hogy jól fogna vele bánni, de a szigorú rendszabályoknak alá kell vetnie magát. Annyi engedelményt is tesz neki, hogy az imádkozásnál megoldja a kezén a bilincseket. Vigasztalja, hogy Enyeden majd valami könnyű munkára osztják be. — Reinitz Jakab sietve kijelenti, hogy nem tud dolgozni, fizikai munkát végezni, mert sérve van. Védője elbucszik tőle, megnyugtattja, hogy ha jól viseli magát 15 év múlva szabadlábra helyezik, majd 200 lejt ad az örnek, hogy az uron lássa el a foglyot. Az elítélt így bucsuzik ügyvédjétől:

— Köszönöm a jószágát s csak

arra kérem, dolgozzon tovább is ártatlanságom kiderítésén.

A kisljának lelkére köti, hogy tanuljon és vigyázzon a családra. Mindenkint meghatótt az előhalott bucsuja, csupán Reinitz szemében nincsen könny, arcán nincsen meghatótság. Fél kilenc óra tájban indult a vonat. Az utasok közül többen mennek Felsőbánya felé. Valószínűleg nem is tudják, hogy Reinitz Jakab megint arra felé utazik, de ma már nem aranyban utazik, csak vasban...

Művészet.

Az aradvárosi színház műsora. Csütörtök: Alvó férj, vigjáték. (A. bérlet.) Péntek: Alvó férj, vigjáték. (B. bérlet.) Szombat délután 3 és fél óra: Orlow, operett. (Gyermek-előadás, gyermek-szereplőkkel. Mérsékelt helyárak.) Este 8 óra: Marinka a táncosnő, operett. (C. bérlet.) Este 11 óra: Csókoljon meg, vigjáték. (Bemutató-előadás. Csak felnőtteknek. Bérletszűnet.)

Az alvó férj. (Bemutató előadás az aradi színházban.) A jó márkájú szindarab biztos következménye a zsúfolt nézőtér. Szenes Béla vigjátékát jó hír előzte meg és így történt, hogy már tegnap este elfogytak még a zenekari díszek is. Pompás darab is ez a Szenes-vigjáték, mert levegős, élertel teljes és olyan figurákat visz színpadra, akiket nemcsak a pesti korzón, hanem Aradon is viszontlátunk — a marosparti korzón. Jávor Alfréd „az alvó férj” csak akkor vette észre, hogy szép felesége van, amikor ezt már Mészáros Béla, az udvarló is látta, akik mindketten briliáns alakításokkal vitték a darabot. Kálmán Sári asszonya a legszebb s legjobb alakítások közé tartozik, Fekete Irén pletykahordozó asszonyát nyílt színi tapssal honnálták, Kiss Mariska most is szenzációs volt. Győző Alfréd kiváló és a nagyszerű előadás sok részben az ő érdeme, mert ő rendezett. Kisebb szerepekben Kallós József, Olasz, Révész, Károly

Klári, Kun Dezső, Kiss Margit, Adorján Margit, Szentgyörgyi Mária, Kövári és Pallay Paula járultak a sikerhez. (b. l.)

A bucaresti-i Nemzeti Színház kormánybiztosa. Bucurestiből jelentik: A kormány Hodos Alexandru képviselőt a bucaresti-i Nemzeti Színház kormánybiztosává nevezte ki.

Az Alvó férjről beszélnek ma az egész városban. Azok, akik tegnap végignézték a szenzációs Szenes-vigjáték premiérjét, az elragadtatás hangján nyilatkoznak nemcsak a szellemes darabról, hanem a gondos és nagyszerű előadásról is. Az Alvó férj egyelőre még csütörtökön és pénteken van műsoron.

Kérelem a bérlőkhoz. A színház igazgatósága tisztelettel felkéri a bérlőket, hogy a bérlet novemberi második részletét a pénztárnál befizetni sziveskedjenek.

Schlattner Gyula zongoraestélye a Kulturpalotában. Az aradiak előtt már jól ismert aradi zongoraművész november 9-én, este 9 óra-
kor rendkívüli érdekes programmal lép első ízben önálló hangverseny keretében a nagy nyilvánosság elé. Jegyárúsítás Sándor Ferencnél.

A budapesti Fővárosi Operett-színház új gazdája. Budapestről táviratozzák: A gazdátlanul maradt Fővárosi Operett-színházat hosszas tárgyalások után ma bérbevette Faluvi Sándor, a Vigszínház volt igazgatója. Az új igazgató december elsején nyitja meg a színházat és este kilenc óra fog kezdni, de nemcsak kezdésben, hanem helyárakban is konkurrálni fog a mozikkal. Társulatát most szervezi és kacagató vigjátékokat, valamint megkapó drá mákat fog játszani.

Szombaton három előadás. Szombat délután 3 és fél órai kezdettel közöhangtásra az Orlow kerüli színpad helyárak mellett. Az Orlowot ezuttal is a gyermek-műkedvelők játsszák. Este 8 óra: Marinka a táncosnő címmű nagyszerű operettet újították fel. Ez a pompás operetta a színház teljesen új betanulásban s feltűnést keltő kiállításban hozza színre. Este 11 órai kezdettel lesz az első éjszakai előadás. A Csókoljon meg című végelentül szellemes és finom pikáns francia vigjátékot mutatják be elsőrangú szereposztásban.

Budapesti tüntetés Shaw Bernard ellen.

Pesti ébredők meg akartak akadályozni egy Shaw-darab előadását.

(Budapest, nov. 3.) A pesti rendőrség ébersége tegnap megakadályozta az ébredő magyarok támadását a Kamara-színház ellen, ahol Bernard Shaw „A hős és a katona” című vigjátékát adják. Az ébredők úgy találták, hogy ez a darab antimilitarista és destruktív, éppen ezért azt akarják, hogy a Kamara-színház vegye le a műsoráról. Az volt a terv, hogy az ébredők behatolnak a színház nézőterére és botrányba fullasztják az előadást. Később már csak az volt a terv, hogy a színház bejárata elé állnak és a közönséget lebeszélnek arról, hogy végig nézze az előadást. A kivonult rendőrség azonban jobb belátásra bírta a könnyen hevülő fiatalembereket s mielőtt incidensre került volna a sor, elvonultak.

H I R E K.

Román—magyar döntőbírótság Párisban.

Párisból táviratozzák: November 29-én kezdődik meg Párisban a magyar-román döntőbíróági ülés, amelyen magyar részről, mint a kormány főmegbízottja dr. Gajdó László miniszteri tanácsos és mint bíró dr. Székács Aladár vesznek részt. A tanácskozás célja eldönteni az: a kérdést, hogy illetékes-e a vegyes bíróság azoknak a panaszoknak az elbírálására, melyeket az erdélyi magyar állampolgárok nyújtottak be birtokaik kisajátítása miatt.

— **Milyen idő várható?** A meteorológiai intézet jelentése szerint változóan idő várható esősülyedéssel és esetleg nyugaton esővel.

— **Butoiu vezérfelügyelő Aradon.** Ma Aradra érkezett Butoiu belügyi vezérfelügyelő, aki megvizsgálja a városi adminisztráció működését. A vezérfelügyelő csupán egy-két napig marad Aradon.

— **Titulescu visszatér.** Bucarestből jelentik: A Lupta jelentése szerint Titulescu londoni követ közelebbről visszatér az országba.

— **A Magyar Párt elnöke Bucarestben.** Clujról jelentik: Dr. gróf Bethlen György, a Magyar Párt elnöke, tegnap este Bucarestbe utazott, ahol folytatni fogja Goga belügyminiszterrel és Bucsan államtitkárral megkezdett tárgyalásait. Itt említjük meg, hogy Incédi Joksmann Ödön, a Magyar Párt új ügyvezető alelnöke ma elfoglalta hivatalát.

— **Pályázat aradi bírói és ügyvézi állásra.** Bucarestből jelentik: A hivatalos lap mai száma az üresedésben levő ügyvézi és bírói állásokra pályázatot hirdet. Aradon egy ügyvézi és egy bírói állás vár betöltésre.

— **Az aradi iskolabizottság ülése.** Ma délután 3 órakor folytatta ülését az aradi iskolabizottság Angel István dr. elnöke alatt. Megbeszéltek a jövő évi iskolai költségvetés egyes részleteit, majd több kisebb jelentőségű ügyet intéztek el és ezzel véget ért az ülés.

— **A belga-svéd királyi nász.** Stockholmból táviratozzák: A belga trónörökös és Asztrid svéd királyi hercegnő házassága alkalmából kedden kezdték meg az ünnepségeket. Albert belga király Erzsébet királynéval és a királyi család tagjaival, valamint az udvari kísérettel ma délelőtt udvari külön vonaton Stockholmba érkezett. Az állomáson az érkezőket a svéd király és kísérete ünnepélyesen fogadták. A felfelbuzgott tömegnek hatalmas tömeg ujjongó sorfala közt vonultak a királyi vendégek a királyi várba, ahol este diszebedt volt. A ma esti órákban megérkeztek a dán és a norvég királyi családok tagjai is.

— **Eltét szőlőtolvaj.** Putz Ferenc paulisi lakos még a szüret előtt feltörte Doni Péternek a paulisi szőlőhegyen levő kőnját és onnan különféle szőlőmegművelési szerszámokat lopott el. A törvényszék ma mondta felelősségre Putz Ferencet, aki beismerte tettét. A törvényszék betöréses lopás vétsége miatt 40 napi elzárásra és politikai jogainak 3 évre való felfüggesztésére ítélte Putz Ferencet.

Megrendítő tragédia Aradmegyében

Egy galsai gazda öngyilkossága következtében három ház a tűzvész martaléka lett.

(Saját tudósítónktól.) Megdöbbentő tragédiák játszódtak le tegnap délután az aradmegyei Galsa községben. Négy óra után a község lakosai észre vették, hogy sűrű füstgomolyag emelkedik fel Sirb János odaváló gazda házából. Az összegyűlt emberek beakartak hatolni a házba, hogy a tüzet eloltsák, azonban a bejárat el volt torlaszolva. Fáradságos munka után sikerült betörni a kaput, de már akkor lángban állott az egész tetőzet s az ablakokból is lángnyelvek csaptak fel. A mentésre siető emberek a lakásba sem futhattak be, mert az ajtók szintén be voltak zárva. Kint pedig nagy szél dühöngött és mielőtt elkezdhették volna Sirb János házának eloltását, rémülten látták,

hogy a szomszédos ház is tüzet fogott. Az egész falu a tűzhöz sietett és a legnagyobb erőfeszítéssel fogtak a lokalizáláshoz, mert a nagy szélviharban veszély fenyegette az egész községet. Néhány bátor embernek sikerült behatolnia Sirb lakásába, ahol megrendítő látvány tárult szemük elé. Sirb János lángoktól perzselt lioltteste ott függött a szoba kilincsére felakasztva. A szerencsétlen ember, mint megállapították, öngyilkos lett, magára gyújtotta házat, majd felakasztotta magát. A dühöngő tűzvész Sirb János házában kívül elpusztította Pacurar Pál és István György házeit is. A tüzet csak a késő esti órákban, nehéz öneláldozó munka után sikerült lokalizálni.

A birkozó-bajnok kegyelemért könyörög.

„Ne tessék engem sértegetni, mert én nagyon erős ember vagyok...”

(Budapest, nov. 3.) A budapesti Reggel írja: Fischer Tibor budapesti építési vállalkozónak, aki 10 esztendő óta Magyarország nehézsúlyú birkozó-bajnoka, különös incidense támadt a Körut egyik villamosán. Egy fiatal ember afőrti dühében, hogy a hatalmas termetű építész megelőzte a fől-szállásban, hátulról boxolni kezdte. Fischer, aki hatalmas ereje tudatában mindig kitért minden affér elől, hátraszólt:

— Uram, engem ne bójoljon, mert én ahhoz jobban értek.

— Ne legyen olyan finnyás, maga büdös zsidó — hangzott a válasz.

Fischer erre szembe fordult a gorombáskodó ifjával s szinte kétségbeesett hangon kérlelte:

— Visszahelyezték a brassói városi tanácsot. Bucarestből jelentik: A brassói tábla elrendelte a régi városi tanács visszahelyezését, mert eltávolítása szabályellenes volt.

— **Csökkentik a városi és megyei tanácsok létszámát.** Bucarestből jelentik: A belügyminiszter jelenleg a közigazgatási reform módosításán dolgozik. Beavatottak szerint jelentékenyen csökkentik úgy a községi és megyei tanácsok, mint az állandó bizottságok tagjainak számát. — A községi költségvetéseket a jövőben a belügyminiszterium fogja aprobálni. A községek és megyék külön jövedelmeket is kreálhatnak szabályrendeletek útján.

Legdivatosabb
Legfinomabb
Legolesőbb
k a b á t k e l m é k
20% engedménnyel
DEUTSCH TESTVÉREK
divatruházában Arad.

— **Eltét verkedők.** Az aradi törvényszék ma súlyos testisértés vétsége miatt 10—10 napi elzárásra és 500—500 lej pénzbírságra ítélte Adamati Sofia és Adamati Gavriila zarabti lakosokat. A két testvér egy este megíeste és súlyosan bántalmazta Rusz Szaveta fiatalasszonyt, aki állítólag rágalmkat terjesztett felőle.

— Ne tessék engem sértegetni, mert én rendkívül erős ember vagyok.

— És gyáva is — szól az ifju.

Fischer még könyörgött egy keveset, de az illető nem tágitott s tovább inzultálta a legsértőbb szavakkal Fischert. Erre az építész arculütötte az ifjút.

— Szálljunk le azonnal — kiáltott a fiatalember — majd odalenn visszaadom ezt a pofont karniatostul.

Fischer leszállt és várta a fiatalembert. De az fenmaradt a tovarobogó villamoson. Fischer erre a villamos után futott s a nyakánál fogva leemelte az ifjút. Botrányokozásért mindketten a rendőrségre kerültek.

— **Az aradi református templom ünnepe.** Nagyszabásu ünnepélyre készül az aradi református egyház, amely decemberben avatja fel ünnepélyes keretek között renovált templomát. A templom elkészült s a felavatással a templom új 400.000 lejes orgonájának elkészítéséig és Aradra szállításáig várnak csupán. Sulyok István református püspök avatja fel a templomot és az ünnepségen a kolozsvári teológia teljes tanárikara is megjelenik.

— **Az aradi textilgyár tolvajai.** Az aradi törvényszék ma ítélkezett Zombori Péter volt textilgyári gépész és fivére Zombori István munkás ügyében, akik ellen az volt a vád hogy még az elmúlt évben alkulcs segítségével behatoltak az aradi textilgyár raktárába és onnan több vég vásznat akartak ellopni. Az éjjeli őrs azonban meglepte a betörőket, akik futva elmenekültek. A törvényszék betöréses lopás kísérletében mondtotta ki bűnösnek a két testvért s ezért Zombori Pétert 2 havi elzárásra, Zombori Istvánt pedig 10 napi elzárásra ítélte.

— **A szabad liceum órarendje.** Az aradi Iosif Vulcan iskola szabad tanfolyamán a román előadások órarendje a tavalyi maradt, így hétfőn és csütörtökön este 7—8-ig a kezdők és pénteken este 7—8-ig a haladók részére tartanak előadást.

— **Megengedték Gyoroknak a vasárnapi hetipiacot.** A gyorokiak év tizedek óta olyan napon kezdték vásárokat, amely ünnepnapra esett. A heti vásárok napját is sok tekintetben zavarta a munkaszüneti törvény, miután Gyorokon a hetivásár napja a vasárnap volt. A törvénnyel való összeütközés elkerülése céljából arra kérte Gyorok község a prefektust, hogy tradicionális jogaira való tekintettel, járjon közbe a kormánynál, hogy kivételes elbánásban részesülhessen. Ma kapta meg a megyei prefektura a belügyminiszterium táviratát, amely szerint respektálják a szerzett jogokat és Boneu prefektus közbenjárása következtében a jövőben is vasárnap tartatják heti vásáraikat s az országos vásárok napjait sem befolyásolja a munkaszüneti törvény.

L. B. O. harisnyák Kell. Krausz Arad

— **Változtalan árak Aradon.** Holnap délelőtt 10 órakor tartják meg a november havi maximáló ülést. Mivel ezideig semmi kérelem nem érkezett a bizottsághoz az árvátározásokra vonatkozólag, az árak valószínűleg a múlt haviak maradnak.

— **Bérkocsi vizsga Aradon.** Ma délelőtt bérkocsi vizsgát volt az aradi államrendőrség udvarán. 207 bérkocsinak kocsiját és lovait kellett volna felülvizsgálni, azonban 32-en nem jelentkeztek. A jelentkezők közül tizenhárom bérkocsi lova olyan állapotban volt, hogy a rendőrség eltiltotta a hajtástól és kötelezte a kocsit tulajdonosát, hogy más, kevésbé ványadt lovakat fogjon be kocsijába. A nem jelentkezett bérkocsisok ellen megindult az eljárás.

Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájjíz, homlokfejfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a Ferenc József víz használata a sok évés és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben.

— **Kerékpárosok jelentkezése.** Az aradi államrendőrség közlekedési ügyosztálya felhívja azokat a kerékpár tulajdonosokat, akik igazolványukat még nem vették ki, hogy sürgősen jelentkezzenek, mert megtörténhetik, hogy a rendőrök előállítják őket a rendőrségre.

— **Leégett egy ház Aradon.** Ma délelőtt veszedelmes tűz dühöngött Aradon a Vágóhid utcában. A tűz a Bradean Constantin aradi ügyéségi titkár 2. számú házának padlásán keletkezett és csakhamar lángba borította a tetőzet gerendáit. Telefonon értesítették a tűzoltóságot, amely Mihájlovics Gyula tűzoltóőrpáncsnok vezetésével teljes apparátussal vonult ki a helyszínre. Fáradságos és nehéz munka után sikerült a tüzet a déli órákban eloltani. A kár meghaladja a 100 ezer lejt. A rendőrségi nyomozás megindult a tűz okának kiderítésére.

— Halálozás. Rosenberg Herann aradi férfinak, Arad iparos családjának egyik legrégebbi vezető tagja, 76 éves korában meghalt. Az elhunyt nevezte volt a szárpárosoknak és több mint fél évszázada állt fön üzlete Aradon. Az egykor vezető szerepet játszó, régi tisztelt polgárnak temetése e hőkén, csütörtökön délelőtt fél tizenegy órakor megy végbe a Tribunal Avenție (Danjanich-ucca) 9. szám alól.

Welsz Antónia urnő folyó hó 2-án elhunyt. Temetése ma, csütörtök délután 2 és fél órakor lesz Arad, Str. Eminescu 7. sz. gyászházból.

Sulyos csapás érte Dragichi István aradi kereskedőt, 6 éves Justin nevű fiacskája hirtelen elhunyt. Temetése folyó hó 4-én délután 3 és fél órakor lesz Arad, Str. Lea Barna (Csutora-ucca) 1. számú gyászházból.

— Uj kincsek Tutankhamen sírjában. Londonból jelentik: A Chicago Tribune kairói értesülése szerint Howard Carter, aki Tutankhamen sírjának ásatási munkálatait vezette, most az eddig még felnyitlan maradt két oldalkriptá bejáratához érkezett el. Az oldalfolyosókon eddig több sulyos aranyládát találtak, amelyekben bizonyára nagyobb ünnepek alkalmával használt fura ékszerek voltak. A két kriptá felnyitására előreláthatólag csak karácsony után kerülhet sor.

— Bársonyok szövetei, flanelok legolcsóbban Strasser cégnél kaphatók.

— Eltűnt a tojás az aradi piacon. Kellően meglepetés érte a ma délelőtti élelmiszerpiacon a vásárló közönséget. Tegnap és még ma is a kora reggeli órákban a tojás ára 2.60 lej volt darabonként. A délelőtti piacon azonban hirtelen megjelent három férfi, mindhárom idegen városbeli exportőr, felverték a tojás árát 2.80 lejre és minden darabot a maguk számára vásároltak össze. Így a délelőtti órákban nem állott elegendő tojás a fogyasztók közönség rendelkezésére. A közönség nagy felháborodással vette tudomásul az idegen exportőrök manőverjét, a mellyel megdrágítja ezt az elsőrendű szükségletet. Mindenesetre jó lenne, ha az illetékes hatóság — akár a rendőrség, akár a város — megakadályozná az árak felhajtását és a tojás összevásárlását az aradi piacon, amely első sorban Arad fogyasztó közönségének kielégítésére szolgál.

— Értesítjük a „Minerva” f. tagjait, valamint a tanfolyamokra még beiratkozni szándékozókat, hogy a francia, román és esperanto tanfolyam megkezdődött.

Francia, angol könyvek Kerpelnél.

— H. Sziklay Gizzi Arad, Str. Cercetasilor (Szt. Pál) uccai tánciskolájában november hó 16-án kezdődik részére új táncoklón kezdődik.

Kegyelem a gyilkos férjnek.

Kiszabadult a börtönből a feleséggyilkos vásárhelyi gyógyszerész.

(Budapest, nov. 3.) Nagy felháborítást keltett két esztendővel ezelőtt az a családi dráma, amelynek Fekete Géza hódmezővásárhelyi gyógyszerész volt a hőse. Fekete, aki ismert tagja volt a vásárhelyi és szegedi úri társaságoknak, egy reggel ugynevezett kétségbevonhatatlan helyzetben találta a feleségét: Engelthaler Józseffel, aki a család egyik barátja volt. A gyógyszerész rálőtt a fiatalemberre, akit azonban nem találta, a második lövéssel pedig megölte feleségét.

A törvényszék háromnapos zár tárgyalás után egyévi és 8 hónapi börtönrre ítélte Fekete Gézát, akinek ítéletét a legfelsőbb bíróság is jóváhagyta. Fekete ez év májusában meg is kezdte büntetését. — Ezzel egyidőben nagyarányú mozgalom indult meg a szegedi társadalomban a gyógyszerész megkegyelmezése érdekében.

Több mint háromezer ember írta alá a kegyelmi kérvényt, elsőnek Aigner Károly főispán. Az akciónak meg is lett a fogantatja. Ma ugyanis, mint Szegedről jelentik, leérkezett a kormányzó leirata, amely Fekete büntetésének hátralevő részét elengedi. — A gyógyszerész november 2-án már ki is szabadult a Csillagbörtönből.

Milliókat érő füttyszó.

Kulisszatolókatól világhírű zeneszerző. — Beszélgetés a nagylágerrek komponistájával.

José Padilla, a világhírű Valencia és más népszerű szonolágerrek szerzője most Párisban tartózkodik, ahol a Moulin Rouge színpadán lép fel estéről-estére és saját kompozícióit adja elő. Padillát meginterjúvolta egy újságíró, akinek az alábbi érdekességeket mesélte el.

— Mi volt azelőtt? — kérdezte.

— Statisztika és Kulisszatoló. Ha nem kellett statisztálni, akkor kulisszát bologtam, ha nem kellett kulisszát tolni, akkor... igen. A nagy nő énekelt és én álltam mereven a diszgardában, avagy betettem az ajtó a főúr mögött, avagy — tudtam, hogy kitálálja! — jelentettem, hogy a kocsi előállott.

— Hogy került a zenéhez?

— Esküszöm önnek, hogy szótára véletlenül. Egyszer unalmasan füttyörészttem az igazgató irodájában, amikor éppen bejött a direktor. „Na most kirugnak Padilla” gondoltam és ép ezért megelkeseredtem füttyörészttem, mint akinek már úgy sincs több veszteni valója. Az igazgató azonban nem rugott ki, hanem megkérdezte: „Mi ez, amit füttyörésztik? Hé!”

— Ez egy dal — feleltem én és viccesen hozzátettem: „saját szerzeményem”. A direktor erre

— Deutsch új tánckurzust kezd nov. hó 9-én a városligeti Lövészegyesület helyiségében.

— Béreljen Kerpel könyvtárban!

— Thèmes új tánckurzust november 5-én kezd a városligeti kioszkban.

— Lángban álló erdő. Bucurestiből jelentik: A Vancea melletti paulesti-i erdőben nagy tűz ütött ki, amely egyre katasztrófálisabb méreteket ölt. Ötszáz hektár erdő ég és a tűz terjedőben van a lespezi-i erdő irányában, amely 15 kilométerre esik a tűz kitérésének színhelyétől. A kár rendkívül nagy. A hatóságok katonai osztagokat vezényeltek ki az oltási munkálatok elvégzésére.

— Ma este 9 órakor vendégóra van Schillinger Baba tánciskolájában (a volt Werkmeister-féle terem-
ben.)

azt mondta, hogy kottázzam le nyomban. Ezt könnyű volt mondani, de annál nehezebb kivinni, tekintve, hogy nem ismertem a hangjegyeket. Erre lehívták a karmestert és rám parancsoltak, hogy füttyüljem el ismét az előbbi dallamot. Életem legnagyobb tragédiája ekkor következett be: nem emlékszem már a dallamra s akárhogy is erőlködtem, csak nem jött a számra az átkozott.

Végül valami egész más füttyültem neki, ami szintén megnyerte a direktor tetszését, ami még ma is azt mondja Cavallini, a san-sebastiani Opera volt igazgatója, hogy az a dal volt életem legszebb szerzeménye, mit elfelejtettem. Most is fáj a szívem utána.

— Ki a kedvenc zeneszerzője?

— Természetesen Padilla!

— Hogy dolgozik?

— Előbb hangulatot keresek, aztán addig füttyülök, amíg kijön belőle valami.

(Akár Zenkovitz!)

— Hol fogadták a legszebbet?

— Olaszországban. Az olaszoknak valóságos nemzeti daluk lett a Valencia.

Padilla szerzeményei bejárták és bejárják az egész világot és eddig több millió frankot keresett slágereivel a füttyember.

— Elűtött egy autó egy biciklistát. Az Ar. 110. jelzésű aradi automobil ma délelőtt a Dácia kávéház előtt elűtött egy kerékpárost. Rövid időn belül már ez a negyedik karambol, amelyet a sofförök vigyázatlansága okozott. A rendőrség a legszigorúbban bünteti a vigyázatlan sofföröket és ismétlődés esetén mindenkori megvonja tőlük a hajtási engedélyt.

Schlattner Gyula
világtalan zongoraművész
egyetlen hangversenye
november 9-én
az aradi Kulturpalotában.
Jegyek: Sándor Ferencnél

— Gencsyné új kolont kezd nov. 4-én a Központban. Ugyanakkor beiratkozás charleston tanfolyamra.

Titokzatos betörés Apponyi Henrik grófnál.

(Budapest, november 3.) Tegnap este gróf Apponyi Henrik Ybl Miklós-teri lakásában rejtélyes betörés történt. A gróf este tíz órakor tért haza és megdöbbenéssel tapasztalta, hogy műkinccsekkel tele lakásának előszobája nyitva van. A lakásban a legnagyobb rendszerenség uralkodott, a szekrények fel voltak nyitva és igen értékes tárgyak, köztük családi ékszerek, a földön heverték. A gróf azonnal értesítette a rendőrséget, amely megállapította, hogy a betörők gummikeztyűvel dolgoztak, de munkájuk közben valaki megzavarta őket és valószínű, hogy fontos iratokat kerestek, miután nemrégiben az ugyanabban a házban lakó Jambrik miniszteri tanácsosnál, a gróf bizalmasánál szintén betörést követtek el.

Tűzvész Brailában.

Tíz házat pusztított el a veszedelem.

(Braila, nov. 3.) Tegnap éjjel nagyarányú tűz pusztított Braila külvárosában. Valamivel éjfél után a Calarasi-uccában keletkezett pincetűz a hatalmas szélben gyorsulván percek alatt tíz házat borított lángba. A megdöbbentő katasztrófáról az alábbi tudósítás számol be:

Tegnap éjjel egy órakor értesítették a tűzoltóságot, hogy a Calarasi-uccában levő sarkgyár pincéjében tűz ütött ki. Mire a tűzoltók megérkeztek, a hatalmas épület már teljesen lángokban állott, sőt a közben keletkezett szélvihar következtében a közelben levő házak tetejére is átharapódott a tűz. Alig fél óra múltán újabb házak borultak lángba. A szél borzalmas szikrazáport zúdított a környékre és a mentési munkálatokban résztvevő emberek halálmegevetéssel küzdöttek a rettenetes, messzenyuló lángnyelvek ellen. Emberi erő és víz nem volt képes megfékezni a szél által mind veszedelmesebbé váló lángokat. Három órakor már tíz ház égett. Jajgatás, sikolyok, égő házak recsegése, a kétségbeesés borzalma rémüléssel töltötte be az éjszakát, amelyet a lángok vörös fénye világított be. A hivatalos jelentések szerint a tűzvész, amelyet csak ma a délelőtti folyamán sikerült eloltani, száz családot tett hajléktalanná. Tíz ház teljesen porráégett, azonkívül több raktárépület és egy villa megrongálódott. A kár óriási.

HA LAPUNK részére közölni valója van, telefonon is bemondhatja.
TELEFON SZÁM 151.

KÖZGAZDASÁG.

A külföldi magántartozások kifizetése

(Bucuresti, november 3.) A külföldi fizetéseket ellenőrző hivatal tegnap este megbeszélésre hívta össze a külfölddel szemben adós romániai kereskedőket. A kereskedelmi és iparkamarában megtartott értekezleten nagy meglepetésre azonban a meghívottak közül csak nyolcan vettek részt, amik ellenére, hogy a kereskedők külföldi adóssága sokszázmillióra rug. Az értekezlet megnyitása után Cerches kamarai elnök sajnálatának is adott kifejezést, hogy olyan kevesen tettek eleget a felhívásnak. Ha ez a távolmaradás annak a jele volna — mondotta — hogy a legtöbben kifizették külföldi tartozásukat, akkor ez nagy örömmel töltené el, azonban a tényleges helyzet egészen az ellenkezője ennek. Ezután Balanescu, a Banca Nationala igazgatója felhívja a figyelmet a lej jelenlegi kedvező árfolyamára és kéri, hogy mindenki fizesse ki külföldi magántartozását.

Zürichben 2.90, Párisban 17.50 a lej.

Helyi valutaárak. (November 3.) **Pénz:** Márka 42, dollár 182, angol font 830, francia frank 5.40, lira 6, cseh korona 5.20, magyar korona 400, dinár 3.05, osztrák schilling 25, svájci frank 34.50. — **Áru:** Márka 43, dollár 184, angol font 860, francia frank 5.60, lira 7, cseh korona 5.40, magyar korona 390, dinár 3.15, schilling 26, svájci frank 35.50. **Kifizetések:** Berlin 43.90, Amsterdam 73.80, Newyork 183.25, London 893, Páris 6, Milánó 7.95, Prága 5.46, Budapest 386, Zágráb 3.26, Bécs 26, Zürich 35.50.

Zürichi tőzszenyitás. (November 3.) Berlin 123.30, Amsterdam 207.40, Newyork 518.50, London 2513.25, Páris 16.50, Milánó 22.30, Prága 15.35.50, Budapest 72.65, Belgrád 9.15, Bucuresti 2.90, Varsó 57.50, Bécs 73.30.

Zürichi tőzsdézárás. (November 3.) Berlin 123.30, Amsterdam 207.40, Newyork 518.20, London 2513, Páris 16.52.50, Milánó 22.10, Prága 15.35.50, Budapest 72.65, Belgrád 9.15, Bucuresti 2.90, Varsó 57.50, Bécs 73.30.

Bucuresti-i tőzsdézárás. (November 3.) **Kifizetések:** Páris 5.80, Berlin 43.20, London 875, Newyork 180, Milánó 7.82, Zürich 34.80, Bécs 25.50, Prága 5.35. — **Valuták:** Napoleon 740, márka 43, leva 1.35, török lira 0.92, angol font 880, francia frank 5.95, svájci frank 35, lira 7.70, drachma 2.20, dinár 3.10, dollár 181, lengyel zloty 20, osztrák schilling 35.50, magyar korona 25.50, cseh korona 5.40.

= Emelik a vámteteleket. Bucurestiből jelentik: A vámvezérigazgatóság elrendelte, hogy november 6-tól kezdődőleg a font sterlingben megállapított kiviteli illetékek felemeltesse az eddigi vámtetelek és a jelenlegi árfolyam közötti differencia szerint. Az emelkedés a petroleum, gabona és a fa kivitelére vonatkozik. A rendeletet Manoilescu pénzügyi államtitkár írta alá.

Az aradi Apollóban

ma, csütörtökön utóljára
Lehár híres operettje

Vig özvegy

eredeti zenével és énekbetéttel.

Főszerepben:

John Gilbert.

Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

— Ellenőrzik a renitens borbélyokat. Ma délelőtt az aradi borbélymesterek küldöttségileg keresték fel Mutiu Traian aradi rendőrprefektust és elpanaszolták, hogy egyes borbélyok nem tartják be rendszeresen az előírt zárórát és vannak, akik munkaszüneti napokon is műhelyükben vagy házakban dolgoznak. Kérték a prefektust, hogy ezeket a visszaéléseket szüntesse meg. A prefektus azonnal kiadta közegeinek a rendeletet, hogy a mai naptól kezdve a legszigorubb ellenőrzés alatt tartásuk a borbélyüzleteket és akadályozzák meg az ünnepi munkákat.

Véres tragédia

Ploestiben.

Egy előkelő kereskedő feleségét féltékenységi rohamában megölte a szeretője.

(Ploesti, november 3.) Megrendítő szerelmi dráma történt tegnap este Ploesti városában. Costica Petrescu-Teleajen, a ploesti-i üzleteket őrző vállalat igazgatója három revolverlövessel megölte kedvesét: Litmann Adolfné ottani előkelő urinőt, akivel előzőleg nézeteltérése volt. A megrendítő dráma részleteiről az alábbi tudósítás számol be:

Petrescu-Teleajen igazgató tegnap este szokása szerint ellátogatott Litmann Adolf kereskedő házába, akinek a feleségével már évek óta meghitt viszonyt folytatott. A férj is otthon lévén, harmasban beszélgetni kezdtek, majd amikor a férj 11 óra körül néhány percre a másik szobába távozott, Petrescu váratlanul revolvért rántott elő s suttogó hangon a megremült asszonyhoz szólt: — Tudomásomra adták, hogy megcsalsz. De ne gondold, hogy ezt büntetlenül teheted. Most meghalsz!

Azzal egymásután három lövést adott le az asszonyra, aki fel sikoltva véresen hanyatlott hátra és nyomban kiszivedett.

A rendőrségen Petrescu bement, hogy a gyilkosságot előre megfontolt szándékból követte el. Elmondotta, hogy három éven át volt viszonya Litmannéval, akire több mint háromszázezer lejt költött el. A férjnek azonban nem volt tudomása az ő viszonyokról s az asszony ezt a körülményt használta fel arra, hogy Petrescutól állandóan nagyobb összegeket zsaroljon ki, mert mint Petrescu állítja, különben szólt volna férjének, aki igen féltékeny természetű volt és minden bizonytalanságot megölte volna felesége csábítóját.

Petrescu néhány nappal ezelőtt arra kérte Litmannét, hogy váljon el férjétől és legyen az ő felesége. Litmanné állítólag kinevette ezért az ajánlatért. Petrescu megbántódva távozott. Azonban másnap olyan értesítéseket szerzett, hogy Litmanné megcsalja. Ekkor elhatározta, hogy végezni fog az asszonnyal, azután öngyilkos lesz. Az utolsó pillanatban azonban meggondolta a dolgot s csak az asszonyt — mint mondá — megrontóját ölte meg. A rendőrségen az a gyanu merült fel, hogy Petrescu beszámíthatatlan állapotban követte el tettét, amennyiben őt esztendővel ezelőtt súlyos ideghallással kórházi kezelés alatt állott.

Textilipari iskola Aradon

A város vezetősége nagy áldozatot hoz az iskola létesítése érdekében

(Saját tudósítónktól.) Rendkívül érdekes kérelemmel fordult a Bánáti Gyáripárosok Szövetsége Aradváros vezetőségéhez. A szövetség előadja, hogy Temesváron textilipari iskolát akar felállítani és erre a célra az állam is a jövő évi költségvetésében több millió segélyt vett fel. Maga Temesvár városa is nagyobb szubvenciót ígért és most arra kéri Aradváros vezetőségét is, hogy a jövő évi költségvetésében 500.000 lejt vegyen fel az iskola céljaira. A kérvény előadja, hogy ilyen iskola jelenleg nincsen egész Romániában és az ipari életre nagy jelentőség annak felállítása. A kérvény ügyét az Interimár bizottság mai ülésén tárgyalta le.

Az Interimár Bizottság mai ülésében a kérelemmel kapcsolatban Miclosi Emil dr. felveti a kérdést, miért nem állítják fel az iskolát Aradon, ahol mindjárt itt van a csatolt területek két legnagyobb hasonlóműgyára: a kötszővő és a textilgyár. Angel István dr. elnök leszögezi, hogy Aradváros is hajlandó ugyanolyan áldozatot hozni, mint Temesvár, de viszont az iskolát állítsák fel Aradon. A bizottság végül is úgy döntött, hogy ilyen értelmű választ ad a szövetségnek.

Kommunista puccs

a vilnai zsidótársulat ellen.

(Bucuresti, nov. 3.) Tegnap este kinos botrány játszódott le a Teatrul Centralban, ahol hosszabb idő óta nagy sikerrel vendégszerepel a vilnai zsidó színtársulat Aradon is megcsodált kiváló együttese. A színtársulat tegnap este Minulescu „Sze rémes próbababa” és Romulus Voinescu „Siinescu detektiv” című darabját akarta előadni. A függöny felgördülése után a nézőtérben elhelyezkedett kommunisták nagy tüntetést rendeztek, majd hatalmas botrány tört ki, amely csak a rendőrség beavatkozása után ért véget. Több tüntetőt letartóztattak. A botrányokozók eltávolítása után az előadás minden zavaró incidens nélkül, nyugodtan folyt le.

Rádió-műsor.

Csütörtök, november 4. Bécs—Graz. 11. Hangverseny a bemondás szerint. — 16.15. Marianne Mislap-Kapper hangversenyének szövegű koncertje. — 19. Zenekari hangverseny. — Milánó, 21. Az U. R. I. kvintett hangversenye. — 23, 23.30. Jazz-band. — Zágráb, 20.15. Kamarazene. — Breslau, 15.50. Zenekari hangverseny. — 21.40. Zenekari hangverseny.

— Lipsc, 16.30. Zenekari hangverseny. — 20.30. Vidám-estély. — Frankfurt am Main, 20.15. Strauss János „Der lustige Krieg” című operettje. — München, 16.30. Művésztrío. — 20. Filharmonikus hangverseny. — Zürich, 15, 16. Zenekari hangverseny. — 20. Geyer Stofi hegedűművész hangversenye. — Budapest, 9.30, 12, 15. Hírek és közgazdaság. — 16. Gyermekeknek. 17.15. Az Operaház kamarazenekarának hangversenye. — 18.30. József főherceg előadása. — 19.15. Dr. Hans Götting vidám német előadása. — 20. Goethe öt felvonásos drámájának előadása. Befejezésül cigányzene.

MOZI.

xx „Vig özvegy” ma csütörtökön utóljára az aradi Apollóban. Az idei szezon legnagyobb sikerű filmje lett a „Vig özvegy”, amelyet állandóan zsúfolt házak mellett vetít az aradi Apolló mozgószínház és a mely ma csütörtökön szerepel utóljára műsoron. A darab főszereplői Mae Murray és John Gilbert egészen közel férkőznek a közönség szívéhez. Az előadások 6, 7 és 9 óra kor kezdődnek.

xx „Kis rongyosok” második és befejező része péntekig az aradi Urániában. Pompás sikert ért el ez a kedves társadalmi film, amelyet állandóan telt házak előtt vetít az aradi Uránia. Paul Guide és Gina Reilly a film főszereplői bámulatosan pompás teljesítményt nyújtanak. Az előadások fél 5, 6, és fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Manon Lescaut” filmszenzáció péntektől az aradi Apollóban. Prevost abbé nagy regénye filmen. Főszereplők: Lya de Putty és Vladimir Daidarov.

xx Jön? „Harc Berlin ellen”, Carlo Aldini szenzációs filmje.

Az aradi Urániában KIS RONGYOSOK

II. része péntekig.

Főszerepben:

YVETTE GUILBERT

Az előadások 5, 6, 7 és 8 és 9 órakor kezdődnek.

Felelős szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judejului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlötték nem vállalnak felelősséget.

Üzletáthelyezés!

Értesítem m. t. vevőimet, hogy

üzletemet

Arad, Str. Eminescu 8.

(v. Deák Ferenc-ucca)

helyeztem át

és kérem a további szíves bizalmat

Hoffmann Sándor

Elő hal

harcsa, ponty, kecsge és süllő
csütörtökön és pénteken kapható
Lutwák József cégnél Arad

VIZUMOKAT Sándor

C. F. R. bérleteket leggyorsabban

könyvkereskedés

vizumosztálya szerez
Arad, Bul. Reg. Maria 10. (Megyeház-
zal szemben.) — Telefon 5—II. sz.

LEGOLCSÓBB

külföldi vasúti menetjegyeket legpontosabban

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjtól az alábbiak szerint számítjuk. — Minden sor hirdetésre a hétköznap 4 lej — bányavasárnap 5 lej. — Vasárnapon 8 lej, illetve 10 lej. — A vasárnapon 10 lejű hirdetésnek az első napjának elárulása kell jelézni. — Hirdetéseket a n. 5 óráig veszzük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatal semmilyen magának a jót, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakításban nem közölhető, az minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is tehető, telefon szám: 151. * * * * *

Levelezés.

EGYEDÜLI jellegre levél van az Aradi Közlöny kiadójában. 6656

FIATAL barna asszonyok „Egyedüli” jellegre levél van, kérem átvenni. 6644

L'AMOUR jellegre levél van az Aradi Közlöny kiadójában. 6658

Aikalmazás.

GÉPÉSZ az összes vezérmű vizsgával állást keres gép vagy motor üzemhez december 1-1 belépéssel. Szíves megkeresést kér Fekete gépész Arad-Szentmárton. 6629

HÁZVEZETŐNÖNEK ajánkozik fiatal uriaszony. Megkereséseket Taró hírlapiroda Carel továbbít. 6650

SOFFÓR ügyes, fiatal, Ford kocsihoz keresetlik. Cim az Aradi Közlöny kiadó hivatalában. 6659

KERESEK megbízható mindenféle időzőt 10 bizonyítványokkal. Arad, Regele Ferdinand 63—65. I. em., ajtó 11. 6663

VOLT önálló, 27 éves férj, vallású férj szer-vaskereskedő, román, magyar nyelvismerettel, periekt magyar könyvelő, kereskedelmi érettségi végzettséggel keres 100.000 lej készpénz kauzió mellett december 1-ei belépésre pénztárnoki, raktárnoki, utazói vagy más hasonló állást. „Jó megjelenés” jellegre választ az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbít. 6660

KIFUTÓ FIU nappalra 16 fizetéssel azonnal felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6600

Lakás.

BUTOROZOTT szoba szolid urinőnek kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6657

KÉTSZOBÁ konyha, előszoba kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6662

KÖZELBEN négyablakos terem zenedőnek, műteremnek vagy tánciskolának kiadó. Bővebbet Arad, Str. Mărășesti (Kossuth-u.) 24. háztulajdonosnál. 6648

Vétel és eladás.

TISZTÍTÓ és fertőtlenítő hatásában páratlan a dr. Földes-Hels Borax szappan. Nagyszerű habzású, jól illatosított mosdó szappan felnőttek és gyermekeknek. 6580

NUTRIA BÉLÉSÜ városi bunda, perza, silskin kabátok, csopoly, nyest stb., szőrmeboák, szőnyegek, háló, uriszoba, ebédlő berendezések, férfi télikabátok, felhőneműk, szőnyegek, vitrin, szalon szekrény, trimó, bőrfotelok, könyvszekrények, rolós iratszokrény, íróasztalok, Schmidt premier írógép, villanylámpák, fotelok, storeok, tűfrók, sezlon és asztal terítők, íróasztalgarnitúrák, ebédlőszék és asztalok, márványosdó, gyerekokocsi, díszágyak, asztalneműk stb. eladók. Salgóné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

MODERN hálószobák teljesen felszerelve 26.000 lejtől kaphatók Földes Sándor butorasztalos raktárában Arad, Str. Cogalniceanu No. 27. 6654

URISZOBÁ berendezést megvételre keresünk. Medgyesi bank, Széchenyi-u. 1. 6655

MUTÁRGYAKAT, antik tárgyakat, kom plett szobaberendezéseket, szőnyegeket, közszükségleti cikkeket, férfi ruhane-műt, egyes butorabokat stb. bizo-mányba veszek, azok gyors eladásáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Salgóné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

ZONGORA bécsi gyártmányú olcsón eladó. Csiky Gergely-u. 8. szám. 6652

A VÉGKIARUSÍTÁS a „Salon Artistique”-ben Fischer Eltz palota megkezdődött. Butorok, porcellánok, festmények, szőnyegek, tükrök, órák stb. e hó végéig beszerzési áron kerülnek eladásra. 2106

MACULATURA PAPIR 5 kgros osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6600

Zongorát!

rövid keresztúrosat páncél szerkezettel, erős strapa gépezettel (Bécsi) egész ujat 8091

gyári árban

kap nálam garancia mellett. Vagy

becserélem

hosszu öreg zongoráját új rövid keresztúrosra. HASZNÁLT zongorák 25 ezer lejtől állandóan kaphatók

Melic zongorakészítő- és hangoló Arad, Str. Numa Pompiliu 21. (Kasza-u.)

Üzletek.

ÜZLETHELYISÉG, kettő és különálló raktár február 1-ére kiadó. Arad, Strada Alexandri (Salacz-u.) 1. 6642

Különféle.

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Ugyanott filodendronok és foxi kutyá olcsón eladók. Arad, Str. Oiluz (Illés-u.) 93. 6643

Lakások kiadók!

Üres- és belvárosi elegáns különbejáratu butorozott szobák fürdőszoba és konyha-használattal is 800 lejtől kezdve. Bővebbet: Arad, Str. Consistoriului 32., udvarban balra, második ajtó. 6646

Tyukszemét gyökerestől kiirtja a Kapható Aradon: Hahsis Colloidum. Rozsnyay gyógytárban.

Kötött kabát, mellény, flu- és leányka szveterrek, gyapju- és selyemsálak, bőr- és kötött keztük, valamint harisnyák nagy választékban, mérsékelt áron kaphatók Szántónál Arad, Str. Eminescu 8. (v. Deák Ferenc-ucca) Vadászkerület szemben

Belvárosi alapincé- zett nagyon szép emeletes ház, elfoglalható 3 szobás, fürdőszobás, ozenkivül egy 3 szobás, fürdőszobás lakással; továbbá az Ortutay-palota közelében nagy bérjövedeimű emeletes igen jó bérház jutányos árért, kedvező fizetési feltételekkel eladó. 10 lakásos

Kizárólagos megbízott: Györfly „MURE” Irodája Arad Str. Unrei (Fáblán G.-ucca)

Megjött! „PETROLUX” Megjött!

a osodafény, a falu villanyvilágítása. — Minden petroleum lámpára azonnal rászerezhető. Ára 750.— lej, 8 nap próbaldó. Kérjen árjegyzéket. 6087

„PETROLUX” Timisoara, IV. Bem-u. 44. Helyi képviselők keresteknek.

Muzsay József

Arad, színházzal szemben.

Őszi árjegyzék:

Férfi öltöny tiszta gyapju ... Lej 1950—
Férfi öltöny divat színekben ... 2650—
Sötét kék és fekete öltöny ... 2850—
Oszi felöltő ... 1950—
Ujster double ... 2850—
Ujster angol ... 3450—
Fregoll raglán ... 2200—
Gummi kabát ... 960—
Börkabátok minden színben ... 4600—

Mérték szerinti szabóság. Nagy posztó raktár.

Friss hal kapható

(harcsa és ponty) 6649

ROSENBACH-nál

Arad, P. Plevnei 5. (Zsidótemplom épületben.)

Vásáriok

és eladók legelőnyösebb áron mindenféle bel- és külföldi értékpapirt. BALÁZS GYULA CLUJ, Strada Regina Maria No. 32.

Vegytisztító és mosóintézet

keres

festősegédet, vegytisztítót és szétosztót

(Detascheur).

Ajánlatok: „Higiena” Craiova Str. Sfintii Spiridon 18. küldendők.

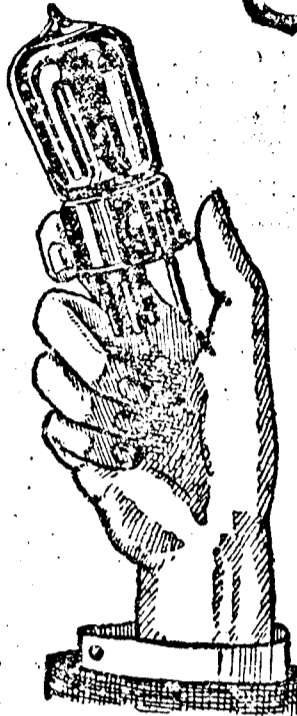
Nagyobb

kifutó fiu

nappalra

jó fizetéssel azonnal felvétetik. — Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

RADIO

LUNGSRAM

a legjobb audioncső!
Minden szaküzletben kapható! 9885

Társulnék

50—100.000 lejjel rendelkező egyénnel vállalatomhoz.

Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek „Üzlet” jellegre. 6641

MÉZ!

Elsőrendű pergeteit mézet minden mennyiségben vásárol az Országos Magyar Méhészeti Egyesület Vezetőképviselete, Budapest, IX., Bakáts-u. 8. — Mintázott ajánlatra postafordulattal válaszolunk.

Ne kótya-vetyélje el holmiját!

Sokkal jobb árat kap érte, ha az

„Aradi Közlöny”

apróhirdetése között kinalja eladásra

Telefon: 151.